

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА: „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТИ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и пр.) за година 130 лева (платими на два платъ); за 6 месеца 80 лева (платими на един платъ); за 3 месеца 50 лева (срещу); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата) — 250 лева. III. Само „Църковенъ вестникъ“ — 100 лв. Само „Духовна култура“ — 40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковенъ вестникъ“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“

Непоместени ржкописи не се поваръждатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печатат на последнитъ страници. Плата се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпис и за всяка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агентитъ последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Дългът на църковнитъ възпитаници (речь отъ Н. В. Н-къ Председателя на Св. Синодъ св. Видинския митрополитъ г. Неофитъ къмъ завършилитъ курса на Софийската Духовна Семинария).
2. Свещеникътъ и училището. — Иванъ Василевъ.
3. Евангелски истини. — Дяконъ Г. Ибришиновъ.
4. Вчера и днесъ.
5. Моралът на народа. — С. Кралевски.
6. Художествень отдѣлъ: С. Цвейцъ. — Спасителъ. — Прев. Д. С.
7. Културни прояви.
8. Бележки и огледи.
9. Сказки и събрания.
10. Книги.
11. Официалень отдѣлъ.
12. Църковна и обществена лѣтопис: I У насъ; II Въ чужбина
13. Обявления.

Дългът на църковнитъ възпитаници).

Драги възпитаници на Църквата? Вие благополучно завършихте курса на Духовната Семинария и сега ще получите зрѣлостни свидетелства. По той случай, мене се падна честта пръв да ви поднеса отъ името на Св. Синодъ и отъ мое име най-сърдечни честитки, поздравления и отечески благословия. Едновременно съ това азъ се чувствувамъ задълженъ, при раздѣлата ви сега съ вашата Алла Матерь, да ви кажа нѣколко напътствени думи. Радост ще бжде за Църквата, ако запомните и изпълните съвета ни при вашата обществена дейность.

Преди шест години, това добре се помни, вие постъпихте въ Духовната Семинария съ искрено и категорично заявление, че искате да се подготвите за свещенослужители на Църквата. Допушамъ, че сега, подиръ завършека на духовното си образование, всички не сте на същото мнение. Безспорно е, че между васъ ще има такива, които ще се въздържатъ да потвърдятъ, съ тогавашната категоричность, желанието си, досежно приемане

Ч *Речь* отъ Негово Високопрещество Н-къ Председателя на Св. Синодъ св. Видинския митрополитъ г. Неофитъ къмъ завършилитъ курса на Софийската Духовна Семинария 24. VI. 1936 г.

на духовния санъ. Нека се знае, че за това въздържане никой нѣма да ги осжда. Дали вие всички ще приемете жребия на църковно-народни пастири; дали нѣкои отъ васъ ще отложатъ това за по-късно, или пъкъ съвсемъ ще отклонятъ това служене, това не е толкова важно. Важното е, че всички вие — духовници или миряни — имате и трѣбва да изпълните единъ голѣмъ дългъ: *прво*, къмъ духовно-учебни институтъ, *второ*, къмъ Църквата, която прави голѣмитъ жертви да издържи тоя институтъ, и *трето*, къмъ българското православно и родолюбиво общество, което гледа съ такава благоговѣйна симпатия къмъ високата и родоспасителна мисия на своята света родна Църква. Тоя дългъ трѣбва непременно да изпълнятъ и тия, които ще понесатъ кръста на пастирското служене, и ония отъ васъ, които взематъ ярмото на каквато и да била друга обществена родополезна служба.

Въ какво се състои тоя върховень дългъ? — Въ туй — кждето и да сте, каквото служение да изпълнявате — *винаги да бъдете носители на твърда вѣра и чиста християнска нравственостъ между народа; да внасяте съ думитъ и дѣлата си божествена соль и свѣтлина въ живота на обществото*. Всички вие можете и сте длъжни да бъдете носители и проповѣдници на човѣщина и християнско благочестие; можете всички да бъдете свѣтильники на благодатно-възраждащата Христова свѣтлина. Защото всички еднакво сте просвѣтени съ възвишеното учение на Богочовѣка. Съвършилитъ духовно-учебниятъ институтъ, и като офицеръ въ казармата, и като следия-правникъ въ съдилището, и като преподавателъ въ училището, и като политикъ на общественото поприще, *носейки въ душата си огъня на вѣрата и богословската мисль*, може да бжде сждо тъй блѣстящъ свѣтильникъ за народа, както и църковниятъ пастиръ въ Божия храмъ.

Всѣки отъ васъ, който, поради нѣкоя причина, не успеѣ съ време да изпълни обещанието си — да стане пастиръ на Църквата, — може да бжде извиненъ и опростенъ. Никакво извинение, обаче, не може да има за оногоя, който се отклони *да изпълни голѣмия свой дългъ* — да влезе въ общество *силата на вѣрата и словото на истината*, които той, чрезъ богословската наука, е уразумѣлъ. Върху подобенъ изминикъ на тоя свещенъ дългъ неминуемо се обрушва тежкия упрекъ на благовърното общество и строгата осжда на Църквата

Божия. Освещъ това истината въ неговата душа ще стане палящъ огънь, който ще го измъчва, както нѣкога пророка Иеремия, за дето не изнаси тая богооткровена истина за поука на ближнитѣ си и за прѣстава на народа ни.

Мнозина отъ получилитѣ богословско образование, но поради нѣкоя уважителна причина не приели свещенна санъ, бидейки на свѣтска обществена служба, въ съзнанието на своя дългъ къмъ Църквата Божия и народа. Ся ставали още по-усърдни проповѣдници на Словото Божие и твърде блестящи свѣтлинници на възродителната евангелска истина. Изпълнявайки така своя дългъ, тѣ съ придобивали обичаята на цѣлата Църква и на цѣлия народъ. Постъпите и вие по сѣщия начинъ! Ще повторя още еднажъ, съ пълно съзнание на своя дългъ — бъдете носители и красноречиви изразители на вѣрата и истината, независимо отъ това, кой какво обществено служене съ приемете. Бъдете добри и примѣрни християни-богословие, за да оправдаете надеждата на Църквата, която ви просвѣти и възпита!

Ще ви припомня и подчертая още една истина. И нея вие ще имате дълга да изнасите предъ обществото, а най-вече предъ младитѣ поколения, срѣдъ които ще провеждате вашето църковно-обществено служене. Тая истина се състои въ туй, че *Църквата*, отъ чието име азъ ви съвѣтвамъ да проповѣдвате вѣрата и любовта Христови, чрезъ църковнитѣ е *създава езика, писмеността, училището, народността чувство и моралната ценности на българския народъ*; че тя, Църквата, презъ дълги вѣкове е била свещено хранилище на тия, върховни за всѣки народъ блага. Защото наистина тя ги спазва презъ една многовѣковна мрачна епоха на робство, безправие и голѣми народни страдания. Чрезъ вѣрата, която бѣ внирела въ душата на поробеня и отъ всички забравенъ народъ, Църквата можа да преодолѣе всевъзможнитѣ прѣчки, слагани по неговия жизненъ пътъ, и да опази неговата народността самобитности. И пекъ тя, при настанили по-добри обстоятелства, подготви, въ своитѣ тъмнички килии, родолюбиви църковно-обществени дейци, които създадоха народното възрждане и възстанисекитѣ движения, последията отъ което бѣше възстановяване правата и свободитѣ на народа, възстановяване и на неговата държавна независимост. Ето това е втората истина. Ръкавайте се, бихъ казалъ дори: гордейте се, че сте възпитаници на тоя народенъ прѣвоинститутъ, на тоя първостражъ народенъ, който е билъ, е, и ще бѣде за винаги *благодатенъ якоръ за спасение* на българския народъ.

Изнасайте и винаги подчертавайте тая трогваща историческа истина при вашата обществена дейност! Но въ сѣщото време и сами се проявявайте като *най-вѣрни стражи* на духовно-културнитѣ и религиозно-нравственитѣ народни ценности. Народътъ ни живѣе изключителни времена, въ които се засѣгатъ и лекомислено подценяватъ тия негови вѣковни ценности. Дългъ се налага на всѣки родолюбецъ да помогне за тѣхното опазване. Тоя дългъ, съ най-големо усърдие, трѣбва да изпълняваме всички ни — подготвенитѣ за работа на църковно-народното културно поприще. А да се утвърди народа ни въ началата на Христовото учение и да се научи да обича Църквата си, като *вѣковно хранилище на езика, духа и писмеността народна*, това ще значи: *да се циментира народното единение и да се осигури неговата нрав-*

ствена сила. Въ такова състояние, той би могълъ всѣки мигъ, както въ миналото, лесно да отблъсва всѣка напастъ и всѣко покушение, идеще върху неговата духовна и народността цѣлокупност отъ организирана родоизмѣна, вѣроизмѣна или отъ злобна сектантщина.

Ето сѣ тия нѣколко думи, като подчертавамъ прѣдстоящия вашъ дългъ, като възпитаници на Църквата, благопожелавамъ ви съ достоинство да го изпълните при вашето обществено служене.

Свещеникътъ и училището.

Оставете децата да дождатъ при Мене и не имъ пречете, защото на такива е Царството Божие отъ Марка гл. 10, 14).

Свещеникътъ и учителтъ ся несъмнено двата стожера, около които може и трѣбва да се награти възхода и благоденствието на народа. Въ миналото тѣхната прѣдана служба запази отъ изчезване, а после и разпадна народното съзнание. И днесъ тя е необходима за нравственя възходъ и за разраства на вѣрското и национално съзнание на нашия народъ.

Особено днесъ, следъ преживѣнитѣ народни катастрофи, когато въ всички обществени срѣди се носи духъ на разруха и поквара, погледитъ на всички честни и добри българи ся обрънати къмъ училището и църквата — останали единствени фарове въ общата безплатица на нашия общественъ животъ.

Наистина, наскоро следъ освобождението ни, тѣзи два основно възпитателни института се раздѣлиха и, унесени всѣка въ своята прѣка мисия, забравиха като че ли, че дѣлато имъ се взаимно допълва, че само въ единенето имъ се крие залогъ за всестранния народенъ възходъ. И колкото пѣти въ миналото Българската православна Църква се е опитвала да приобщи своитѣ сили къмъ ония на българското училище, тя е срѣщала прогнание и неодоление. Това несъществуване увеличаваше още повече разединението между нашето учителство и нашето свещенство което наскоро следъ войнитѣ, бѣше смогнало да създаде.

Служители на единъ и сѣщъ народъ, творци на една и сѣща обществена култура, учителтъ и свещеникътъ трѣбваше да се облизватъ. Тѣхнитѣ задачи не само не се изключаватъ, а взаимно се допълватъ. Науката и религията ся клопки на едно и сѣщо дърво, чито корени се проникватъ толкова по-дълбоко въ народната цѣлина и ще даватъ толкова по-изобилни и благословени плодове, колкото повече двата му клоза се развиватъ и цѣфятъ хармонично.

За голѣма отрада на всички това вече стана. Учителъ и свещеници се търсятъ, подкрепяатъ и въздушевяватъ отъ църква и държава. Всички вече осъзнаватъ приноса, който може да даде на училището ни свещеникътъ за нравственото и религиозно възпитание на нашата школска младежъ. Авторитетгъ на свещеника въ тая етична отрасль е несъмнено по-висока отъ онази на учителя.

Необходимо е сега, не единъ пътъ съ загриженостъ възстановяваната нужалъ отъ религиозно-нравствено възпитание въ нашитѣ училища, да бѣде одобрворена.

Свещеникътъ има значително висока обща подготовка. Той може и трѣбва редомъ съ учителя да вземе участие въ възпитанието на нашата младежъ. За целта той трѣва да бѣде допуснатъ да прѣповлада религиозно-нравственитѣ дисциплини поне въ основнитѣ училища и прогимназии, където се изгражда духовната нагаса на утрешнитѣ творци на България.

Покълнната след войнитъ сѣ страхотно загрѣбли, тѣ почти сѣ отчуждили отъ човѣчностъ и любови къмъ ближия. Страхонитѣ себичностъ адушава всѣки хуманенъ пориякъ; яисуса свѣтлината на вѣрата въ Бога и въ силата на доброто. На българското училище, трѣбва да се даде тая вѣра и тая добродетель. Тѣ трѣбва да бждатъ всадени въ крехитѣ куши на ученицитѣ се. Това най-леко и най-здраво ще стане чрезъ авторитета и компетентността на свещеника.

Въ културнитѣ страни на запада отъ вѣкове учителъ и свещеникъ, семейството и училището взаимно се допълватъ и работятъ рѣка за рѣка. И плодотѣ на тѣхното благородно дѣло е на лице. Религиознитѣ духъ на населението въ тия страни е буленъ, свежъ, плодотенъ, почитатъ къмъ по-старитѣ — голѣма, систематически култивирана добродетель на младежта. И може ли нѣкоя да твърди, че тия народи сѣ по-малко културни отъ насъ? Не свѣдочи ли действителността, че *когато еднѣ народъ е по-културенъ, толкова е и по-религиозенъ*. Храмоветѣ на западъ презъ всѣко време сѣ препълнени съ интеллигентни богомолци, чие то молитвено държане, презъ време на църковната служба, поразява.

Нѣма въ Европа страна, която да мисли, че вѣроучението е изалишно. Да не отиваме много далечъ, Нѣка вземемъ примѣръ отъ сегашна Германия, страна на най-высшия национализъмъ, и ще видимъ, че тамъ дори въ срѣднитѣ учебни заведения, вѣроучението е застъпено съ по 2—3 часа седмично въ всѣки класъ.

Българската Държавя, която има нужда особено днесъ отъ закрѣпване и културно издигане, може само да спечели отъ привлечението на свещеника въ училището, кждето той ще може да изпълни най-добре покрай своя прѣка служба и своя общественъ дългъ.

Иванъ Василевъ

Евангелски истини.

Мат. 16:13—19.

Църквата Христова днесъ чувствува паметъта на светитѣ апостоли Петра и Павла — това сѣ първитѣ светители на евангелието предъ юдеи и между езичници: Деянията на светитѣ апостоли ни сочатъ Петра като просвѣтителъ на юденъ, а Павла като миснонтеръ между езичнитѣ. Дивенъ е Божиятъ промисълъ — срѣдватъ му за благо на свѣта и плкшата му за спасението на човѣка, трудно сѣ изясни за хладния расждѣкъ: отъ простия рибаръ той прави ревностенъ апостолъ, а отъ жестокия гонителъ, гениаленъ проповѣдникъ! Неукитъ галилеининъ Симонъ обръща къмъ Христа учени юдеи и вождове, а фарисейтъ Савель просвѣщава въ евангелието мждрещи и управители отъ единството — единитѣ съ чисто сърдце открива Месия и сѣ вѣра Го послѣва, другитѣ пъкъ фанатично Го гоня, но въ поразително чудо Го изповѣдва: чудно съчетане отъ творческа сърдечна вѣра и отъ истински просвѣтенъ разумъ — рибаръ и философъ рѣка за рѣка следатъ Христа и ревностно Го проповѣдватъ на свѣта.

Вѣрата и знанието въ Христа се обединяватъ естествено и взаимодопълватъ прогресивно — къмъ Бога трѣбва да се пристѣпимъ сѣ вѣра, но не безъ знание, и сѣ знание, но не безъ вѣра: тамъ и проститѣ е приетъ, и учениетѣ е очакванъ — проститѣ се просвѣщава, а учениетѣ омждрява!

Литургийното евангелие за този празникъ ни предлага за просѣта и издигане великата проповѣдъ на свети апостола Петра предъ Христа Исуса за Неговото божество по единосъщности и равностности съ Бога-Отца —

предъ очитѣ на вдѣхновения апостолъ, Христосъ е очакванитѣ отъ юденъ Месия: Христосъ е бѣлнваната отъ езичнитѣ младежъ отъ небо; Христосъ е Сина на живия Богъ; въздѣлата на Израила, надеждата на свѣта, спасението на човѣчеството! Това велико събитие станало въ дивната страна на Кесария Филипова — чудото въ пустинята сѣ семелтъ хлѣба и нѣколко риби стрѣсноло и въздушевно многолюдната народна маса людетѣ вѣторжено възхваляли Бога и се предклонили предъ чудотворната мощъ на Пророка — тази благодарностъ, обаче, била краткотрайна и вѣрата имъ все още колеблива. Предъ погледа на гордитѣ и лицемерни фарисей и предъ съмнението и материализма на садукентѣ, това велико чудо било дѣло на таинствена зала сила: за да омаловажатъ станалото въ пустинята, да разколебятъ вѣрата на народа и даже разубедятъ ученицитѣ, фарисейтѣ и садукентѣ лукаво поискобѣля, отъ Исуса да имъ покаже личба отъ небо, та да повѣрять всички, че наистина Той е истинския Месия Синътъ на живия Богъ Израилевъ. Отговорътъ бидъ много краткъ, но силно изобличителенъ: на този лукавъ родъ и прелюбодѣенъ свѣтъ друга личба не ше му се даде, освенъ личбата на пророка Иона — казалъ И. Христосъ, т. е. въ мждитѣ и страданията, въ погребението и възкресението на Христа, всички ще видятъ Сина Божий, и признаятъ Изкупителя на човѣчеството.

Враговетѣ сѣ посрамени, народътъ успокоенъ, но апостолитѣ сѣ поставени предъ изпитание: Менъ, Сина Човѣчески, за кого Ме мислятъ човѣцитѣ? — пита Исусъ. Ученицитѣ, силно смутени, отговарятъ: едни за Иоана Крстителя, други за Илия, трети за Иеремия, а нѣкои пъкъ за едного отъ пророцитѣ! Националната гибель, историческитѣ бедствия, политическия гнѣвъ и материалната мизерия на Израила презъ вѣковетѣ, и въ робството, и въ ролната, помрачила религиозното съзнание на евреина: идеята за обетованието бидъ изкористена, представата за Месия изопачена — смиренитѣ видъ на галилейския учителъ и неговата проповѣдъ за духовно царство, не съзпламенивали надеждитѣ на юденя за национална свобода и политически господство надъ столѣтитѣ ни врагове. Затова едни виждали въ Христа възкресявалъ суровия проповѣдникъ отъ пустинята Иона; други въ Него откривали жестокия отмждителъ на Карнилъ Илия; трети въ Него сочили плачещия надъ народната покруска Иеремия, а други пъкъ мислѣли изобщо, че Той е нѣкоя отъ пророцитѣ на славното минало дошълъ да проповѣдва явяването на Месия и подготвя народъ къмъ очакваното велико земно иудейско царство. Това разстроено въображение на народнитѣ маси, и тази гибелна вавилония въ умовѣтѣ на водачитѣ израелени, драгнѣли духа на Богочовѣка — и Той шта самитѣ ученици за тѣхната собствена вѣра и мнение за Него, какви сѣ: а вие за кого ме мислите? Синътъ на Иона, безъ жидло на съмнението и пристрастността на разума, сѣ пламъка на вѣрата и жара на сърдечното въздушено отговора: Ти си Христосъ, Синътъ на живия Богъ — отговоръ сърдеченъ и мждъртъ, изповѣдъ покайна и спасителна! Тѣзи думи били откровение за свѣта — презъ уста на сѣ, апостола Петра, отъ сърдечното на всички свети апостоли, земята направила изповѣдъ за грѣхъ, и отправила надежда за спасение въ лицето на Голготския Страдалецъ: така се поставило началото на евангелската мисия въ живота на човѣшкия родъ.

Щастина е тази душа, която е достойна да направя такава изповѣдъ, и блаженъ е онзи човѣкъ, който е удостоенъ съ такава откровение — защото това велико изповѣдане на Богочовѣка въ никой случай не може да бжде робка само на плътъ и кръвъ: гордянтѣ разумъ и обезвѣрената душа, опорочената съвѣсть и поробената воля сѣ чужди на духа и нищо духовно не

творят—тази велика изповѣд е дѣло на чистъ духъ, озаренъ и просвѣтенъ отъ източника на духоветъ; Бога! Въ това ни убеждаватъ думитъ на Спасителя, отправени къмъ Петра: че той е блаженъ, за гдето искрено и категорично открилъ въ Христа, възлютеното Слово, истинския Месия и самия Синъ Божий—но това откровение не е резултатъ на човѣшко мѣдуване и сила земя, а милостъ и озарение отъ Бога въ небесата. Камено твърдата вѣра на свети апостола Петра става основа и краеизпълнен камъкъ на църквата Христова—такава категорична изповѣд се иска отъ всѣки, който приема евангелието; и такава непоколебима вѣра трѣбва да съпътствува живота на всѣки човѣкъ, който носи името християнинъ. Съ такава убеждение и вѣра, подкрепени съ жертвена любовъ и нестихваща надежда, всѣки човѣкъ въ живота е скала: за него скръбъ и болестъ, нѣмотия и беда, ненавистъ и гонитба, изкушение и съблазненъ, смъртъ и възкресение, сж горнило за съвършенство къмъ другъ миръ и другъ животъ — вѣчността!

Съ такъвъ жизненъ свѣтогледъ за живота, хората и сѣбѣта, всѣки човѣкъ става новъ Петъръ въ живота, новъ членъ на Христовата църква, новъ камъкъ въ евангелската сграда — и тѣзи камъни днесъ сж милиони, а презъ вѣковетъ сж число неизрочно: промислително числово имъ никога нѣма да осждне и до крайнитъ предѣли на времето, вѣрата и живота имъ ще бждатъ знакъ за свѣтовна победа и жаръ за сигурно спасение — въпрѣки всички напъни на лукавия да срине тази сграда, даде разгромъ тѣзи камъни, да унищожи това велико дѣло на небесата! **Диаконъ Г. Ибришимовъ**

Вчера и днесъ

Болшевицитъ въ Русия измѣниха изцѣло на себе си. Всѣки день тѣ ни поднасятъ изненади. в. „Днесъ“ бр. 110 даде следната много характерна статия по този поводъ:

„Рускиятъ народъ изгуби своята свобода, а интелигенцията — своя престижъ.

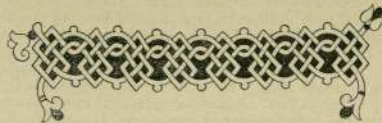
Въ продължение на цѣли 20 години рускиятъ народъ бѣ жертва на утопията и безпредѣлното доктринерство, а интелигенцията — сведена до обикновена безрасждачна вещь.

Отрезвяването най-после настѣпи. Доктринерството и утопията отстъпиха предъ политическия практицизъмъ.

Международнитъ събития, които се движатъ не по утопични принципи, а по добре обмислени пѣтица, накарваха диктаторитъ на руския народъ да направятъ единъ уклонъ. Сталинъ и неговитъ другари разбраха, че за да взематъ участие въ международния животъ, ще трѣбва да нагодятъ своята държава къмъ управление, което да отговаря на управлението на ония държави, чието стѣпничество търсятъ. Тѣ разбраха, че свѣта че се движи не по пѣта, който тѣ ще трансиратъ, а по пѣта, който вѣковетъ очертаха.

Новата свѣтска конституция е едно отстъпление отъ принципитъ на пролетарската диктатура. Съ нея днесъ се признаватъ правата на човѣка и гражданина. Отстранени сж всички формули, които дѣлѣха руския народъ на признати и непризнати граждани. Съ новата конституция всички граждани на Свѣтската Русия сж равноправни предъ законитъ. Думата отечество замѣства понятието интернационалъ. Армията става народна, а не преторианска“.

Но, всички тѣзи хубави думи сж все още само „стока за износъ“. Предназначени сж за закрепване на третия интернационалъ и за подпаляване на свѣтовна революция. Дѣло тѣ скоро не ще станатъ. Диктатурата на болшевицитъ все още ще обезличава „свободнитъ свѣтски граждани“.

Моралътъ на народа.

Християнството е указало силно влияние върху морала и вѣрата на народа. Ако внимиемъ добре въ всички народни обичаи и обряди, ако се вслушаме въ пѣснитъ, които пѣе народа при разни случаи и въ живота си, ще видимъ колко много се ценятъ морала изобщо. Винаги се възхвалява добродетелния животъ, честността и самопожертвувателността за близкия. Всѣки гледа да отбѣгне злото, въ трудни минути народътъ търси Божината помощъ, гради църкви и манастири, пали свещи и горещо се моли на Бога. Таа вѣра е единъ гарантитъ съгубъ въ живота на народа. Особено се виждва въ дълъгъ на всѣки да пригледа вдовицитъ и сирацитъ, да дава милостина на тия, които се нужаватъ. Всѣко добро дѣло ще бжде наградено отъ Бога. *„Доброто отива съ човѣка и забъ гроба — на оня свѣтъ“* (Сб. А. Н. кн. 28). Сжщо така и оня, който върши зло и не помага на нуждаещия се, ще бжде изправенъ да отговаря предъ Бога. Отгукъ народната вѣра утвърждава, че добриятъ, честенъ и милостивъ човѣкъ нѣма да бжде сиромашъ, нито нещастенъ: неговитъ нивы нѣма да бждатъ убити отъ градъ и хамбаритъ му ще прѣшатъ отъ тежко жито.

Народътъ разказва, че нѣкой си селянинъ давашъ жито на сиромаситъ съ „шиникъ или кутелъ“. Когато къмъ нивата на тоя селянинъ се залавялъ градоносенъ облакъ, чувашъ се гласъ: „Върти, върти, Въртолемеє! Бий, бий, Германе! Кутолова нива да не повредитъ!“ Цѣлата челядъ на тоя селянинъ била заравъ, добитъкътъ му се плодилъ много. *„Тръгне ли на нѣтъ—доброто върви съ него като ангелъ и влѣди всѣкъ зла срещя, всѣко зло“*. (Сб. А. Н. кн. 28). А оня човѣкъ, който върши зло, е нещастенъ презъ цѣлия си животъ: нивитъ му не раждатъ, лешата му умираатъ, нмотъгъ му се равнява още приживе.

Моралътъ на народа предлага правила, които всѣки човѣкъ трѣбва да спазва, за да бжде честитъ не само на тоя свѣтъ, но и на оня. Ето нѣкои отъ тия правила:

Първо, всѣки трѣбва да почита родителитъ си, да не ги оскурява и да се грижи за тѣхъ, когато остарѣятъ. Нѣма да види добро оня синъ, който дигне ръка на баща си или майка си, или ги изгони. *„Майчица и бащица клетва стига до девето колноно“* — гласи народната вѣра. Запустава всѣка къща, въ която се води немораленъ животъ. Народътъ вѣра, че краденото донася нещастие на оня домъ, въ който се внесе. Ако краденото се внесе въ стоката, ти умира, ако се сипе въ житницата, огънь изгари всичко. Ако нѣкой открадне дрехи и ти облѣче, то ще го сполети нѣкаква напасть.

Народътъ строго осжда убийцитъ. Има повѣрие, че пролетата кръвъ като сѣнка ходи следъ убиеца и зове за отмъщение. Цѣлото бждно поколѣние на убиеца ще бжде преследвано отъ тая сѣнка.

Насилницитъ и прелателитъ сж осждени отъ народа. Огънь внесе въ къщата си оня, който ограби вдовица или сираче. Ако пѣтникъ похолоа на вратитъ, пострѣщи го отъ сърдце, нахрани го и му дай вѣсто да пошува, защото това може да е дѣдо Господъ, Който пошвога слъзѣ на земята да изпита хората. Сълзитъ на вдовицитъ и сирацитъ, изоставени отъ хората, сж огънь.

който изгаря всичко. Народната вѣра при това утвърждава, че всички тия сторени грѣшки могат да бъдат простени само чрез искрено и дълбоко разкаяние и, главно, чрез добродетелен живот, помагане на близкия и готовност да се жертвуваша за него.

Това е моралът на народната вѣра, който съ вѣкове е пазил народа от нравственото разложение. Дълбока вѣра въ Бога и добродетелен живот, пълнен съ себеотрицание и готовност да помогнеш на близкия си — това сж основнитѣ граници стълбове въ живота на народа.

С. Кралевски.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

С. Цвейгъ

Спасителътъ.

По цѣлата страна провълѣхъ слухове и мѣлава за това, че се е явил Месия. Все по-често и по-често отъ Иерусалимъ пристигаха пришелци и разказаха за чудесата, станали предъ тѣхнитѣ очи. Събираха се на малки групи и шепнешкомъ говорѣха за необикновения човѣкъ, когато именуваха Месия. Всички ги слушаха съ внимание и имъ вѣрваха, защото идиването на Месия се очакваше отдавна. Когато пъкъ напомнях и за писаното по тоя поводъ въ свещенитѣ книги, всички радостно се усмихваха и си казваха: — „Това е Месия!“

Въ тая страна живѣше и единъ юноша. Изпълненъ съ дълбока вѣра, той събираше въ дома си беднитѣ пришелци, дошли отъ Иерусалимъ и ги караше да разказватъ за Спасителя; за чудесата, които Той вършеше и за речитѣ, които произнасяше. И колкото повече слушаеше, толкова повече въ сърцедто му се разгаряше желанието да вида самия Спасителъ. Той мечташе за това день и нощъ и предъ очитѣ му се носѣха образа на Спасителя, пълненъ съ кротостъ и непостижния доброта. Струваше му се, че скръбъта и страданията, които бѣха овладѣли душата му, ще изчезнатъ за винаги, шомъ само види божественъ ликъ на Месия. Обаче, все още не се решаваше да напусне своята родина и работата си, отъ която се прехранваше, и да иде тамъ, където неговата душа се стремѣше.

Една нощъ, следъ като бѣ сънувалъ страненъ сънъ, то внезапно се пробуди. Не можеше да си даде ясна представа — въ шъ именно се състоеше тоя сънъ. Чувствуваше, обаче, само едно — че нѣкоя властно го викаше при себе си. Разбра, че самъ Спасителътъ го призовава. Въ нощната тъмнина той взе решение, Стана, обляче се, взе тогата си безъ да се обади нѣкому излѣзе отъ къщи където още всички спѣха, и тръгнаха по пътя за Иерусалимъ.

Всичко наоколо бѣ залѣто отъ яркитѣ лунни лъчи. Той вървѣше бързо. Измѣчваше го мисълта, че може да отиде твърде късно и да не види Спасителя. Понѣкога му се струваше, че ще се заблуди и никогда не ще стигне въ Иерусалимъ. Но въ такъва минути той си спомнише, че лъчезарна звезда на небото бѣ посочила пътя на три царствени особи, които бѣха тръгнали да се поклонятъ на Божествения Младенецъ. При тая мисълъ на душата му ставаше сѣлто и леко и стѣжкитѣ му утврено се отгѣкваха по каменистия пътъ.

Така върва той нѣколко часа, докато се съмна. Той видѣ предъ себе си хълмисты възвишения и далечни планини. Настана горещъ день. Яркото слънце немилостиво обляваше земята. Тежки капки потъ се стичаха по посърналото му лице. Праздничното обдѣло, което бѣ опаковалъ и носѣше на плещитѣ си, почна да му тежи,

Реша да го продаде въ най-близкото село и съ полученитѣ пари да се купи храна, за да подкрепи силитѣ си. Скоро, обаче, срещна единъ просекъ, спомни си думитѣ на Спасителя и му даде своето обдѣло.

Понѣкога му идваше мисълъ да се върне, идилоно да спре за нѣколко часа подъ сѣнката на дърветата, но вслѣдъ едно вътрешно чувство на неспокойствие го гонѣше напредъ. Колѣната му треперѣха, новетѣ му се подгъваха, но той вървѣше безъ почивка напредъ. Отдавна още силитѣ му бѣха му намѣнли, ако не го поддръжаше стѣжкитѣ, че може да захване и да не види лъчезарния ликъ на Спасителя, за Който той тѣй отдавна мечташе.

Най-сетне той стигна до една малка къщурка на смия пътъ и съ заплитащъ се езикъ помоли жената, която стоеше на прага, за глѣтка вода. Тукъ силитѣ му го напуснаха и той безчувственъ падна на земята. Когато отново дойде на себе, почувствува се пакъ бодрѣ и силенъ.

Първата му мисълъ бѣ — не е ли късно? Скочи, за да види слънцето. То още стоеше високо. Не се бѣ мишло много време, откато бѣ загубилъ съзнание. Въ тая минута въ стаята вѣеше жената, която го бѣ подслонила. Тя разказа за себе си, че е жена на римски центурионъ, който силно ѝ откривалъ отъ родния домъ, и че тя сега много се измѣчва, осамотена, далечъ отъ своята родина. Днесъ, напр. мжжътъ ѝ трѣбвало да прекара цѣлия день въ Иерусалимъ, понеже въ тоя день Пилатъ Понтийски насрочилъ изпълнението на присъдата надъ трима престѣжници. И още много разказа тя, безъ да обръща внимание, че той нетърпеливо очаква, кога тя ще спре да говори.

Той почти не чуваше, както му говори тя. Мислѣше само за това, че трѣбва да бърза, за да види още днесъ Спасителя. Бързо се обляче, взе тогата си и като ѝ кинна мъжкомъ съ глава, излязе отъ къщата. Съ ускоренъ ходъ той се отправи за Иерусалимъ. Надъ земята вече се спускаше вечеръта. Дърветата шепнаха нѣщо помежду си, като-че ли повѣрваха едно на друго това, което ставаше на земята. Далечно, почти надъ самия градъ, бѣха нависнали тежки, грозни облаци. Когато ги видѣ, сърцедто му трепна въ нѣкакъвъ непонятенъ страхъ.

Само веднажъ още той се спрѣ предъ вратата на града. Видѣ голѣма тѣлна хора на малкото възвишение до града. Цѣлата тая тѣлна шумѣше тѣй високо, че той още отдалечъ чу хули гласове. Надъ тѣпната, високо въ въздуха, се издигаха три голѣми кръста, които рѣско се очертаваха на тъмния фронтъ на небото. Изведнѣжъ въ тая минута слънцето се показа на хоризонта и съ ярки, кървавочервени лъчи залѣ цѣлата възвишеност. Колпната на стравката блѣснаха зловещо въ тъмнината. Тѣ изглеждаха обгарени съ кръвъ. . .

По пътя, срещу му, вървѣше пѣтникъ съ неравни, неувѣрени стѣпки. Той се спрѣ и запити непознатия, какво става тукъ. Но, като надържа въ лицето на тоя човѣкъ, въ ужасъ се стѣгна — то бѣ обезобразено отъ страхъ и неизказано страдание. Осие повече се изненада той, когато непознатиятъ се впусна да бѣга, като-че-ли следъ него се носѣше нечиста сила. Юношата му извика нѣщо, но непознатиятъ не се обръна, а бѣгаше все подалечъ и по-далечъ. На юношата се струваше, че е видѣлъ по-рано нѣкъде този човѣкъ и най-сетне си спомни, че това е Юда Искариотъ, съ когото не веднажъ се бѣ срещалъ въ родния си градъ.

Юношата се обръна и погледна на кръстоветѣ, обгарени като съ кръвъ отъ яркитѣ пурпурни лъчи на залѣзващото слънце. Най-напредъ погледна на кръста, който стоеше въ дѣсно, следъ това — на тоя въ лѣво и най-сетне погледътъ му се спрѣ на човѣка, разпнатъ

на срѣдния кръстъ, но лицето на тоя човѣкъ той вече не можеше да разгледа.

И той мина край тоя кръстъ и се отправи въ града, за да търси Спасителя, когато вече не може да намѣри...

Превелъ: Д. С.

КУЛТУРНИ ПРОЯВИ

Годишниятъ актъ на соф. дух. семинария.

Тържеството стана на 24 VI. — срѣда. Започна сутринта съ извършване Божествена литургия отъ цѣлото семинарско духовенство. Пѣха абитуриентитъ — умилено и стройно. Следъ това въ аулата се състоя самиятъ актъ. Присъствуваха Тѣхни Високопреосвѣщенства синодалнитъ архiereи, св. смоленския еп. г. Еалогий ректоръ на пловдивската дух. семинария, Негово Високопреподобие архим. Кирилъ — секретаръ на Св. Синодъ, Негово Високопреподобие архим. Климентъ — началникъ на културно-просвѣтното отделение при Св. Синодъ, г-да Кантарджиевъ и Ст. п. Василевъ отъ Министерството на просвѣтата, г-нъ Р. Д. Цвѣтановъ отъ Мин. на външнитъ работи и вързоповѣданията, професори и много други гости. Най-напредъ даде отчетъ за изтеклата учебна година ректорътъ на семинарията Н. Преосвѣщенство еп. Антимъ. Отъ отчета се вижда, че вътрѣшн оглоуѣния вече брой ученици (въ началото на годината постъпили 460 души) число рекордно отъ съществуването на семинарията до сега. И вътрѣшн стенинитъ условия, при които се е работило, все пакъ, благодарение усилията на всички, свързани съ учебното дѣло въ семинарията, добити сж отлични резултати. Специално випускътъ на завършващитъ е единъ отъ най-подготвенитъ до сега и макаръ и малкъ (50 души) обещава да бжде отъ най-дейнитъ. Награди получаватъ абитуриентитъ Боевъ Господинъ, Половъ Маринъ и Николовъ Руси — по класическитъ езици отъ фонда „п. Николовъ“ и х. Ивановъ Изв. Лазаровъ — по пастирско богословие отъ фонда „Епископъ Борнсъ“.

Следъ отчета, Негово Високопреосвѣщенство намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ св. Видинския Митрополитъ г. г. Неофитъ съ благостата и топлотата на патриархъ, който благославя децата си, отправи къмъ завършващитъ жетври на Божията нива мѣдри архипастирски слова.

Негово Високопреосвѣщенство завърши речта си съ сърдечна благодарностъ къмъ Преосвѣщения ректоръ и учителитъ въ семинарията за неуморната имъ и плоднота дейностъ.

Последаваха приветствията на г. Кантарджиевъ отъ страна на г. Министра на народната просвѣта. Той прикани завършващитъ да подадатъ рѣка на останалитъ млади, завършващи други училища, та дружно да гредятъ по-свѣтло, по-редостно бждеще за всички. Абитуриентскитъ актове сж винаги моменти на упование въ младитъ, но този на семинарията е повече отъ всички, защото туку най-живо се пазн връзката съ идеализма и духа на величавото ни минало отъ епохата на възрждането.

Поднесъ приветствие отъ страна на г. Министръ-Председателя и Министертъ на Вързоповѣданията г. Г.

Д. Цвѣтановъ, началникъ на отдѣлението въ министерството. Той изтъкна какво ценно, незаменимо качество на всички завършващи семинарията е навннитъ имъ къмъ трудъ и честното отношение къмъ всѣка поверена работа — две качества, отъ които се нуждая цѣлата нй общественостъ. Изтъкна още, че нийде въ свѣта работата за църквата не е тъй много сжщевременно работа за цѣлия народъ както е у насъ, защото нийдеде църквата тъй плтно не се слива съ самия народъ и затова който издига църковното знаме, издига съ това народното знаме.

На всички приветствия, изпратани съ многократни многогълствания отъ абитуриентитъ, отговори абитуриентътъ х. Ивановъ Иванъ Лазаровъ. Неговата жива прочувствена речъ затрогна всички. Тя бше едновременно молитва и благодарностъ къмъ Бога, благодарностъ и извинение къмъ всички наставници и учители, обещание предъ църквата и народа за всеотдайна служба. Дошли невѣрстни дена, абитуриентитъ излизатъ сега укрепени младежи, запасени съ знания и добродетели за творчеството въ живота. Надеждитъ следва да се оправдаятъ. Талантитъ, вложени, да се умножата за радостъ на всички — на родители и учители, на църквата и народа.

Абитуриентския хоръ изпълни кжса, но добре подобрена и хубаво изпълнена концертна програма поедо диригентството на абитуриента Ил. Пановски, следъ което Негово Високопреосвѣщенство Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ раздаде дипломитъ.

На обѣдъ бѣ сложена обща трапеза на гости, учители и абитуриенти. Туку всрѣдъ общото повншено настроение държа въдохновена напѣтствена речъ Негово Високопреосвѣщенство св. Софийския Митрополитъ г. г. Стефанъ. Той обрисува нерадостната действителностъ, изпълнена съ падения, безразличие и отрицание и прикани новитъ работници да се въоржнтъ съ жива дейна вѣра въ Господа, ако искатъ да победятъ и да не паднатъ. Носителитъ на богословското знание сж най-живия, надежденъ грядещъ материалъ, най-незаменини устроители на обществото, защото чрезъ вѣрата си се докосватъ до вѣчността, а чрезъ живота си връзка съ миналото народно достѣгатъ една историческа и досегашна реалностъ. И ако всички подемъ и падения на народа ни сж свързани съ отношениата му къмъ църквата, толкова повече се налага четата ѝ, независимо отъ призвание и служение, да издигнатъ високо всенародната мисия на църквата, като се пазятъ отъ уличния скептицизмъ и гибелната топлохладнота.

Грмки многогълствания съроводиха думитъ на Негово Високопреосвѣщенство, както и думитъ на Просвѣщения ректоръ, кѣто отъ името на всички учители и ученици благодари на Св. Синодъ за отеческитъ му грижи къмъ семинарията.

Направи се обща снимка на присъствуващитъ и все така съ топла сърдечностъ и неизгадани впечатления гоститъ се разотидоха. Приврши се увѣчаването на шестъ годишни усилия. Излетѣха въ дебритъ на живота нови пламени ратници. Съ скръбта на майка, която се дѣли отъ четата си, но и съ радостта на достоенъ за награди си служителъ, Семинарията се раздѣляше отъ тѣзи, на които шестъ години е била кърмачка и ржководителка и които кядето и да бждатъ — сигурни сме — ще носятъ нейното знаме.

На добръ имъ пжт!

Д. Пеновъ,

Изъ живота на Пловдивската духовна семинария.

На конкурснитъ изпити въ началото на учебната година се явили 194 кандидати, а били приети за ученици въ 1 кл. 66 души.

Учебнитъ занятия сж започнали на 16-й септември,

водили сж се редовно и сж завършили на 13 юний, а годишният акт е станал на 21-й юний сжма с абитуриентитъ. На този ден въ семинарската църква се отслужила св. литургия и благодарственъ молебенъ отъ Негово Преосвещенство св. Смоленския Епископъ Евлогий, ректоръ на Семинариата, въ съслужие съ семинарскитъ клирици-учители: Високопреподобни Архим. Никодимъ, всеблагочестивиятъ протонеръ Михаилъ Шишкинъ и всепреподобниъ иеромонаси Тихонъ и Григорий. Следъ благодарственъ молебенъ Преосвещениятъ Ректоръ, който билъ и Синодаленъ пратеникъ при произвеждане на зрълостнитъ изпити, се обърналъ съ прочувствено напътствено слово къмъ абитуриентитъ, поздравилъ ги съ успешното завършване курса на Семинариата, предалъ имъ отъ името на Негово Високопреосвещенство Намѣстникъ-Председателя и на Св. Синодъ отечески честитки, благослови и благопожелания за благоплодна и народополезна дейность и имъ раздалъ зрълостнитъ свидетелства.

Отъ допустянитъ до зрълостенъ изпитъ 39 души абитуриенти, получили зрълостни свидетелства 38: съ отличие 9, съ много добъръ успѣхъ 18 и съ добъръ успѣхъ 11, съ общъ успѣхъ много добъръ (4'84). Завършилитъ сж отъ: Пловдивска епархия 18, Старо-Загорска 9, Сливенска 3, Търновска 3, Софийска 2, Видинска 1 и Ловчанска 2. По *мъстожителство*: 6 души отъ градъ и 32 отъ село; 10 стипендианти и 28 самоподръжници.

Споредъ подробния писменъ отчетъ за учебно-възпитателното дѣло въ Семинариата, представенъ въ Св. Синодъ въ Пловдивската духовна семинария въ началото на учебната година е имало записани 252 ученици въ шестѣтъ класа, а въ края на годината сж останали 246. Обучението и възпитанието е ржковолено отъ Преосвещения Ректоръ, 4 учители-възпитатели, 9 души редовни учители, 1 учител-ефимерий и библиотекаръ, 1 училищенъ лѣкаръ и 6 души приватни учители или всичко 21 души. Отъ тѣхъ 5-ма духовни и 16 мирски лица, 10 съ висше богословско образование и 11 души съ свѣтско образование.

Броятъ на ученицитъ по епархия и билъ отъ: Пловдивска — 146, Старо-Загорска — 53, Сливенска — 19, Търновска — 7, Доростолска и Червенска — 6, Софийска — 5, Ловчанска — 3, Варненска и Преславска — 3, Видинска — 2, Врачанска — 1 и Одринска — 1. По *мъстожителство*: 49 души сж отъ градъ (19'8%) и 197 отъ село (80'2%). Споредъ *занятието на родителитъ имъ*: синове на земледѣлци — 101 (41'12%), безъ бащи — 32 (13%), на свещеници — 30 (12'20%), на търговци — 23 (9'34%), на общи работници — 20, на занаянци — 15, на пенсионери — 7, на чиновници — 6, на учители — 5, на военнослужащи — 1, кржгли сираци — 6. Споредъ *издржката имъ*: 57 стипендианти (23'13%) и 189 самоподръжници (76'87%).

Учебнитъ занятия не сж прекржвени. Презъ годината на ученицитъ сж били дадени, освенъ редовнитъ класни и домашни упражненія, 23 срочи (семестрови) съчинения — писмени работи. Произнесени сж били 28 реферати и беседи и 415 проповѣди. Общиятъ годишенъ успѣхъ на всички ученици е *добъръ* (4'13). Отъ 208 ученици отъ I — V класове *минаватъ* въ по-горенъ класъ 164 (78'85%), отъ тѣхъ 7 съ отличенъ успѣхъ, 40 съ много добъръ, 72 съ добъръ, ще държатъ *поправителенъ изпитъ* 33 (15'97%), 18 по единъ предметъ и 15 по два предмета и оставатъ да *повтарятъ класа* 11 души (5'28%).

Презъ течение на годината сж дадени въ Семинариата 3 литературно-музикални *забави*, а семинарскитъ хоръ е изнесълъ 3 *концерта* въ: гр. Пловдивъ, с. Люджене, Пешерско и с. Фердинандово, Пловдивско. Устроени сж били *четири екскурзии*: до с. Марково, с. Садово, Пловдивско, до градоветъ: Бургасъ, Поморие, Несебъръ и Сливенъ; до София, Рилския манастиръ и мина Перникъ. Дисциплината въ Семинариата е била изпълно за-

пазена. Поведението на ученицитъ изобщо е било прилично. Изключени сж били 4-ма ученици за лошо държане и поведение.

Въ края на учебната година въ учителската библиотека е имало 8065 тома, а въ ученическата 1364 тома книги и списания. Ученицитъ сж взели отъ двѣтъ библиотеки за прочитъ 3561 тома. Въ ученическата читалня сж получавани и четени 45 списания и вестници.

Здравословното състояние на ученицитъ е било добро. И тѣхъ учебна година Семинарското управление урежда лѣтвието въ Бачковския манастиръ за 30 души слабосилни ученици на една сѣмъ за 1 месецъ.

Отъ семинарския фондъ „За подпомагане на бедни ученици“, който въ края на учебната година е ималъ 157,000 лева наличность, сж подпомогнати съ парична помощъ 16 души бедни ученици за дрехи и други належачи ученически нужди. Фондътъ пъкъ „Екскурзии и лѣтвище“, образуванъ преди 2 год., ималъ 9000 лв. наличность.

Семинарското управление е пласирно презъ течение на учеб. годината между ученицитъ — учебни помагала и прочитни книги — издания на Св. Синодъ, на обща сума 21,265 лева. Списане „Духовна култура“ сж получавали 89 души, а сп. „Детско знаме“ — 80 души ученици.

Н. В. Преосвещенствъ Намѣстникъ председателя на Св. Синодъ, Св. Видинскиятъ Митрополитъ г. Неофитъ е изпратилъ до Преосвещения Смоленски епископъ Евлогий следната телеграма:

„На получилитъ зрълостно свидетелство възпитаници предайте отъ наше име и отъ име на Св. Синодъ отечески честитки, благослови и благопожелания за добъръ часъ и благоплодна църковно-обществена дейность. Вамъ же и на училищно-възпитателската колегия искрена благодарность за положенитъ трудове и грижи презъ годината при давне образование и възпитание на бждещитъ църковни пастистри“.

Преосвещениятъ Ректоръ е отговорилъ съ следната телеграма.

**Намѣстникъ-Председателя на Св. Синодъ
София.**

„Получилитъ зрълостни свидетелства възпитаници и учителската колегия при повѣрената ми духовна семинария съ истинска радостъ приеха отеческитъ честитки, благослови и благопожелания на Ваше Високопреосвещенство и на Св. Синодъ и ме натовариха да предамъ Вамъ и на Св. Синодъ тѣхната синова признателность и благодарность за всички грижи и материални жертви за тѣхъ и за преуспѣването на нашата Alma mater съ уверение, че тѣ ще се постараятъ да оправдаятъ тия грижи и жертви съ ревността и благоплодна църковно-обществена дейность.“

Ректоръ: *Смол. Еп. Евлогий.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗВИ

„Православна дума“ отново безъ свѣтъ хули и клевети. Какво да прави, нали за това ѝ се плаща. Обезумялѣ честолюбиви трѣбва да иматъ купена дрѣпа, за да прикриватъ срамнитъ си.

Доволенъ съмъ, че свецъ. Василій Яковъ признава пакоститъ, причинявани отъ неговата хулиганска стражня. Тѣй като, докато му плащатъ за нея, той нѣма да престане да позори митрополити, свещеници и миряни, *заявявайъ, че съмъ готовъ да отговарямъ на всички негови заявки, но въ „Православна дума“.*

Въ „Църковенъ вестникъ“, освѣтъ тая бележка, нѣма да помѣствамъ отговори.

Примете ли, о редакторе?

Свещ. В. Яковъ и анонименъ писачъ клеветятъ нагло и въ бр. 15—16 на „Православна дума“.

1) Не е вѣрно, че съмъ ходилъ въ с. Григорово при Бона Велинова. Заведенъ бѣхъ при нея въ София отъ свещ. Хр. Филаретовъ и покойния Сейко Николовъ. И двамата искаха да ми докажатъ, че Бона е пророчица. Записахъ „откровението“ и завихъ на свещ. Хр. Филаретовъ и на Сейко Николовъ, че Бона Велинова е шарлатанка. Сейко Николовъ заяви, че ще ме повика на публиченъ диспутъ. (Сега се ками да ме лика на публиченъ диспутъ, за да защити добросамаритѣцѣтѣ, свещ. Хр. Филаретовъ). Съгласихъ се. Диспутѣтъ не се състѣа, защото Бона „получила откровение Сейко да не урежда диспутъ“. Въ бр. 52 на „Утѣха“, 1931 год. е съобщено казаното по-горе. Тамъ е казано, че съмъ говорилъ на свещенически конгресъ противъ добросамаритѣтѣ и че съмъ тѣхенъ най-голямъ противникъ.

Ясно е, че не отъ вчера азъ пиша и говоря противъ добросамаритѣцѣтѣ заблуди.

2) Не е вѣрно, че закриявамъ теософското учение. Някой другъ, освѣтъ мене, не е писалъ противъ него и не е ималъ публични диспути съ Софроний Никовъ, бившъ председателъ на теософското общество.

3) Не е вѣрно, че съмъ говорилъ приспанитѣ ми думи на свещеническо събрание. Цитиралъ съмъ Мат. XXV : 31—46 за обосновка на друга мисль.

4) За масонството съмъ писалъ и говорилъ преди да бѣ се явила на свѣтъ „Православна дума“. Пиша и говори това, което зная. Не си позволявамъ да пиша наизмислици. За себе си казахъ, че не съмъ масонъ. Колко пати трѣбва да повтарямъ едно и също нѣщо?

5) Приказкитѣ на тогоя или онюгоя сж убедителни, когато сж обосновани. Необоснованитѣ новости сж клевети. Таква сж и приказкитѣ на свещ. Хр. Филаретовъ, когото „Православна дума“ тачи, макаръ че е добросамаринець. Добъръ е той и заслужава внимание, защото пълни хуланската страница на „Православна дума“ подъ разни псевдоними. Слѣвѣтъ!

6) Не съмъ длъженъ да гоия съ тояга всѣко куче, което лае. А лаятъ мнозина: едни издѣлзи отъ лудницата, други вманиячени, трети пророци са на честолюбци и др.

Д. Дюлгеровъ.

КНИГИ.

Христо П. Тѣпчилещовъ — (Животъ и обществена дейность), Н. Начовъ. Книгонизд. „Факелъ“ цена 50 лева.

Изнесенитѣ отъ автора данни за Христо П. Тѣпчилещовъ говорятъ, какво той е направилъ за българския народъ. Неговата дейность се простира всестранно. Той защитавалъ интереситѣ на българитѣ предъ турскитѣ власти; помагалъ на читалища, училища, грижи се шото младитѣ българи да продължатъ образованието си въ чужбина; работи и за освобождаването на заточенитѣ българи.

Христо П. Тѣпчилещовъ, макаръ по званатъ простъ и самоуижъ шивачъ се издига до такава степенъ, че има достъпъ дори въ двореца на султана.

Книгата на Г-нь Н. Начовъ трѣбва да бжде прочетена отъ всѣки българинъ, който милѣе за България, за да се поучи отъ дѣлата на нашитѣ дейци за духовна и политическа свобода отъ близкото минало.

К—ски.

СКАЗКИ И СЪБРАНИЯ.

Залъзѣтъ на западната култура.

Изложение и критика на ученито на Освальд Шпенглеръ.

Това е темата на сказката, която държа проф. Гълбовъ отъ името на дружеството за културно сближение съ чуждитѣ държави и запознаване чужденцитѣ съ България. Ето въ резюме съдържанието на тази твърде интересна сказка.

Сѣвтовната война измѣсти не една психика отъ нейната предниша орбита. Единъ скептицизмъ пусна дълбоки корени. Това явление до известна степенъ е и отгласъ на философията на току-що починалия западно-европейски ученъ Освальд Шпенглеръ. Съ своата пѣсненъ, че западната култура върви къмъ загниване, той даде теоритическо оправдание на безвѣрието въ бждащето и го утверди съ догмата на една философия, която мжко може да се оспорн. Първиятъ томъ отъ книгата на Освальд Шпенглеръ „Залъзѣтъ на западна Европа“, издѣлзвалъ къмъ края на войната, доби чудна популярность и слава. Тая книга бѣ много критикувана, но все пакъ тя си остана една крепость, която никой не можа да унищожи, защото покрай слабитѣ си мѣста, тя има и сили.

Ето най-важнитѣ моменти отъ ученито на Освальд Шпенглеръ. Историата е непрержнато развитие на събитиятъ отъ древно време до сега. Та е процесъ, който се извършва съ единъ идентиченъ субектъ. Въ този процесъ има преплитане, но нѣма спирание. Тукъ има едно движение напредъ, като всѣка крачка предполога миналата. Понятието за история се откъдствява съ понятието за европейска история. Всичко значително отъ историата извѣнъ европейската свѣтъ се отнася къмъ европейската култура тѣй, както притокутъ къмъ рѣката. Както за Птоломея цѣлѣта свѣтъ се върти около земята, тѣй сжшо е за Шпенглера цѣлѣта история се върти около Европа. Но това тѣсногрядие е довело до голѣми заблуди, една отъ които е Нитшешевата философия. До сега историата се е представявала като едно единствено свързано обзорно цѣло. Човѣшката история не е история на една единствена голѣма култура, но история на множество култури. Историата може да се оприличи на сборъ отъ монодологични сжщества (Лайбницъ). Изразъ на общия животъ сж културитѣ. Споредъ Шпенглера, културитѣ сж като организми. Тѣ поникватъ зрѣятъ и загниватъ. Новото понятие за историата, изискава и новъ методъ за изследване. Новото въ метода на Освальд Шпенглеръ се състои въ следното 1) въ биологичното понятие за културата, 2) въ понятието за връзката — конференцията и 3) въ хомологията.

1) Въ 18 в. подъ понятието „култура“ се разбирало сжщественото въ единъ комплексъ отъ исторически ценности. Шпенглеръ сжшо заставя на това гледище и ни посочва центричността въ всѣка култура. Културата е формата на една народна душа или на душата на група народи. Въ центъра на културата лежи една народна душа. Та дри своята форма на развитие и си има свои възрасти — пролѣтъ, лѣто, есенъ и зима. Дали една култура е вече въ предѣлната си възраст, къмъ упадѣкъ, може да се познае по това, дали се е появила цивилизацията. Култура и цивилизация сж две различни нѣща. Цивилизацията е последната стадия на културното развитие. Тя е мостъ къмъ гроба на културето. Презъ цивилизацията творческитѣ енергии сж изчерпани.

2) Ако всѣка култура е изразъ на една народна душа, то възможно е да се сведе създането отъ народната душа въ едно. Отдѣлнитѣ култури сж радиуси, които изхождатъ отъ единъ центъръ.

3) Хомология значи съответствие. Този терминъ е

взетъ отъ биологията и означава съответствие — равноценност на органигъ. Аналогия е сравнението на Наполеона съ Юлия Цезарь, а хомология е сравнението на Наполеона съ Александра Македонски. За историята е важно не аналогията, а хомологията.

(Следа).

ИЗЪ ПЕЧАТА.

„Заря“, брой 4437. „Равноправнето между половете, както се знае, доведе до свободния достъп на женитъ въ СССР и въ армията. Съ новия повратъ къмъ възстановяване семейнитъ начала съветското правителство е издало декретъ, съ който се забранява запаредъ приемането на жени въ военнитъ училища“.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДЪЛЪ.

Светия Синодъ на Българската църква. Сждебно отдѣление.

Обявява се на заинтересованитъ страни и лица, че на *тринадесетото* сждебно заседание на Св. Синодъ през лѣтната му сесия на 1936 год. ще бждатъ разгледани следнитъ сждебни произвоаства:

XI сждебно заседание — 8 юлий 1936 г.

- 1) в. бр. д. № 204/34 на Стоянъ Георгиевъ Господиновъ отъ София и Божура М. Донова отъ с. Мвласици, Софийско.
- 2) в. бр. д. № 22/35 на Димитъръ и Магдалина Шопови, отъ София.
- 3) в. бр. д. № 57/35 на Галунка и Христо Димитрови, отъ София.
- 4) в. бр. д. № 61/35 на Евгения и Коста Стефанови, отъ София.
- 5) в. бр. д. № 70/35 на Стефанъ Шишковъ и Петкана Д. Коларова, отъ Шуменъ.
- 6) в. бр. д. № 148/35 на Елена Божанова, отъ София и Д-ръ Стефанъ Божановъ, отъ Хасково.
- 7) в. бр. д. № 162/35 на Александъръ и Елена Георгиеви, отъ Варна.
- 8) в. бр. д. № 195/35 на Яна Михалчева и Михаилъ Яневъ, отъ с. Здравецъ, Варненско.
- 9) в. бр. д. № 238/35 на Иванъ С. Харизановъ, отъ с. Мурено, Разградско, и Стоименка Н. Стоилова, отъ с. Дивля, с. о.
- 10) в. бр. ч. пр. № 12/36 на инж. Стефанъ Табаковъ и Анна Г. Христовичъ, отъ София.
- 11) в. бр. д. № 13/36 на Тинка и Методи Ибишеви, отъ София.
- 12) в. бр. д. № 15/36 на Марияка Танева, отъ Варна, и Семо Г. Ивановъ, отъ с. Дълбово, Казанлъшко.
- 13) в. бр. д. № 101/36 на Александаря Висонова, отъ Троянъ, и Александъръ Висоноу, отъ Варна.
- 14) в. бр. д. № 102/36 на Донка А. Тотева, и Георги Иа. Георгиевъ отъ с. Кауонецъ, Ловчанско.
- 15) в. бр. д. № 103/36 на Йовко Ц. Колевъ и Дона П. Рамкова отъ с. Българене, Ловчанско.
- 16) в. бр. д. № 104/36 на Тота Г. Маринова, отъ с. Радювене, Ловчанско, и Пенчо Иа. Христовъ, отъ с. Каленикъ, с. о.
- 17) в. бр. д. № 105/36 на Марияка С. Дананлова и Сотиръ Кършаковъ, отъ Варна.
- 18) в. бр. д. № 107/36 на Колю и Иванка Атанасови отъ с. Емирово, Варненско.

19) в. бр. д. № 108/36 на Петъръ К. Байкушевъ отъ с. х. Цоневъ мостъ, Габровско, и Дона Цѣткова, отъ с. Етъръ, с. о.

20) в. бр. д. № 190/36 на Петъръ и Кева Кръстеви отъ, Видинъ.

21) в. бр. д. № 110/36 на Петъръ Ив. Купеловъ отъ с. Церева-Курня, Търновско, и Параскева К. Дачева отъ Лѣсковецъ.

22) в. бр. д. № 111/36 на Иванъ и Елиза Цакови, отъ София.

23) в. бр. д. № 112/36 на Денко Антоновъ, отъ София, и Христина Д. Антонова, отъ Бръзаникъ.

24) в. бр. д. № 113/36 на Д-ръ Петъръ Хаджидимитровъ и Богдана Б. Дяковичъ, отъ София.

25) в. бр. д. № 29/36 на Георги и Вѣра Т. Дичеви, отъ София.

Пенсионирани свещеници. Св. Синодъ е разрешилъ да бждатъ освободени отъ енрийска служба, съ право на пенсионирание, следнитъ свещенослужители: 1) свещ. Ангелъ Димитровъ Джоновъ отъ с. Орѣхово, Казанлъшко; 2) свещ. Петъръ Райковъ отъ с. Микре, Ловчанско; 3) свещ. Никола П. Станковъ отъ с. Робиша, Българчишко; 3) протомерей Иванъ Рашковъ отъ с. Ново-село, Русенско.

Одобрени кандидатури. Св. Синодъ е одобрилъ кандидатуритъ на следнитъ кандидати за свещеници: 1) Теню Лучевъ Петковъ отъ с. Сладъкъ-Кладенецъ, Ст.-Загорско; 2) Пчочо Ил. Банковски, за с. Бѣли-осми, Троянско.

Ловчанска епархия. На 2 май т. г. Негово Високосвещенство съ. Врачанскитъ митрополитъ г. Пансий, намѣстникъ на овдовѣлия ловчански митрополитски престолъ, посети, тържественно посрещнатъ и сърдечно приветствуванъ с. Лѣтница, Ловчанско, където се състои първия по рода си у насъ грандиозенъ националенъ ученически съборъ на повечето отъ 20 села отъ Ловчанска околия.

Сждитъ денъ, вечерята, на зарята съ церемония Високосвещенствения митрополитъ отслужи панихида за падналитъ въ войнитъ, а на следния денъ—Недѣлната на евангелския разслабленъ—Негово Високосвещенство отслужи архиерейска служба въ мѣстния храмъ, гдето произнесе прочувствено и възхилено слово. Следъ отпускъ на църква Негово Високосвещенство отслужи на площада въ селото благодарственъ молебенъ, където сждо каза съдържателна и високоинзидателна речъ. Презъ време на това си пребиваване сждия денъ Негово Високосвещенство освети новопостроеното училищно здание за нуждитъ на програмизанята.

На 5 В. Негово Високосвещенство на тържествената зря съ церемония срещу празника на храбростта и орденъ за храбростъ — Георгиевденъ—въ съслужение съ градското духовенство, отслужи панихида за падналитъ въ войнитъ и говори възхилено държавническа речъ, както мнозина я таксуваха, които по дълбокия си замислѣтъ и убедителностъ остави неизличими впечатления у дълото гражданство.

Неврокопска епархия. Гр. Банско е разположенъ въ югозападната частъ на Разложката котловина въ подножието на величествената Пиринъ планина при 925 метра надморска височина, на дѣсияя брѣтъ на рѣка Глазие, притокъ на Мѣста.

Гр. Банско брой по настоящемъ 6,500 души жители, Населението е било, въ миналото, и днесъ често българско. Презъ гмнитъ епохи на турското робство Банско съ своя чидиченъ вѣрски и националенъ духъ е

било като фаръ на православието и българщината не само за Разложка околия, но и за голъма часть отъ България и Македония.

Банско е родното мѣсто на Неофитъ Рилски и на мнзина скромни труженици изъ църковно училищното дѣло у насъ. За здравия религиозенъ и националенъ духъ въ гр. Банско, въ миналото свидетелствуватъ двѣ църкви и кулата часовникъ, които безспорно сж три величествени паметници отъ далечното и по-близко минало.

По-стара църква въ градъ е „Успѣние Пресв. Богородици“. Тя се намира извънъ града на около стотина метра. Кога точно е сѣргалена никжде не е отбелязано, но по мнението на нѣкои археолози предполага се, че е строена въ края на седемнадесетото или въ началото на осемнадесетото столѣтие. Църквата „Успѣние Пресв. Богородици“ по размѣри не е много голъма, обаче икономоста, която е цѣлия резба и иконитъ сж нѣщо рѣдко и изключително по своята художественост и техника.

Другата църква е въ сръбата на града. Построена е въ 1835 година въ честь на Св. Троица. Храмътъ е съ три престола, а именно: сръбския „Св. Троица“, южния „Св. Благовѣщеніе“ и северния „Св. Царь Константинъ и Елена“. Тя е осветена въ 1837 година отъ Архиепископа Самоковскогo Ингнатия. По размѣри, техника, иконостасъ и художественостъ църквата „Св. Троица“ въ гр. Банско е единъ величественъ и рѣдкъ паметникъ, не само за България, но и за цѣлия Балкански полуостровъ.

Въ двора на църквата се издига величествена камения кула, на която сж поставени четири мелодични камбани и единъ грамаденъ часовникъ, изработенъ на рѣка отъ единъ Бански гражданинъ въ миналото. Часовникътъ работи правилно и днесъ.

На 12 юлий — Петровденъ т. г. ще се отпразднува столгодишнината на църквата „Св. Троица“ въ гр. Банско. По този случай почитаемото Министерство на Желѣзницитъ разрешава пжтуване на всички гости съ 50% намаление по Б. Д. Ж. до гара Изворитъ (Симитли) и до гара Ладжене, а отъ тамъ се пжтува съ автомобили до гр. Банско презъ много живописни и прелестни мѣста. За всички гости ще има безплатни квартири.

Банско и прелестната Иринъ-Пиринъ планина ще посрещнатъ всички гости съ отворени обятия.

Свещ. П. Давидевъ.

— Свещеницитъ отъ Горно-Джумайската Духовна околия — Неврокопска епархия имаха отъ 22—26 т. м. Пастирско-богословски опрѣснителенъ курсъ въ гр. Горно-Джумая. Държавка беседа: Иеромонахъ Неофитъ Гулешковъ върху основаването и устройството на Правосл. Хр. Братства и работата въ тѣхъ, свещ. Михаилъ Тодоровъ — по канцелярски и църковно-богослужбени рѣдъ съ църк. пѣние. Но най-важни бѣха беседитъ на Негово Високопресвещенство хириарха на св. Неврокопската епархия — Митрополитъ Борисъ, който самъ лично и непосредно ржководеше курса.

Въ своитъ беседи по 3—4 часа дневно той говори: за изключителното и особено положение и звание на пастира въ живота, за различнитъ „типове“ лъжепастирни днесъ за идеалния образъ на пастира за това, какви качества и добродетели трѣбва да има всѣки единъ пастиръ, ако иска да бжде такъвъ, какъ трѣбва да се постави пастирътъ, и какво трѣбва да прави особено въ днешнитъ лукави и тревожни времена?

Думитъ на Преосвещения хириархъ бѣха и строги изобличителни, но и бащинско-любобивни. Тѣ проникваха дълбоко и затрвогваха сърцето и душата. Той завършитъ беседитъ си съ думитъ: „Внпрѣки всички беди и несгоди, внпрѣки всички спѣнки, затруднения и изпитания, които ще срещне пастирътъ свещеникъ въ нашитъ западни покрайнини все пакъ той ще трѣбва да бжде

духовенъ лѣкаръ, вѣренъ пазител на национални църковни завети и идеали буденъ стражъ на нашата ю. з. граница“.

Свещ. К. Атанасовъ.

Пловдивска епархия. Обединитъ правосл. хр. братства въ гр. Хасково дадоха въ недѣля, 7 юний, въ градския театръ представление съ благотворителна целъ. Поставена бѣ битовата пиеса „Черна орисия“.

Пиесата подчертава нагледно, че човѣкъ като слабо същество, лошкано отъ влнститъ на черна орисия, винаги търси Бога да облекчи ижжитъ на душата му и да подкрепи силитъ му за подвигъ на живота. Никаква философия не може да унищожи тоя стремжъ у човѣка къмъ Бога.

Свещ. Ив. Митковъ.

Сливенска епархия. По покана на комитета по освещаване паметника на революционера Славъ Мерджановъ, обѣсенъ въ Одринъ презъ 1901 год. на 6 тогъ пристигна въ гр. Карнобатъ Негово Високопресвещенство св. Сливенскиятъ митрополитъ г. Иларионъ.

На гарета той бѣ посрещнатъ по най-тържественъ начинъ отъ гражданството, начело съ духовенството, кмета на града, окол. управителъ и др., а така сжщо и отъ ученицитъ отъ всички училища.

Приетствуванъ бѣ отъ кмета г. Хр. Икономовъ и отъ директора на реалното училище г. А. Каравановъ.

Негово Високопресвещенство ведно съ множеството се отправи за храма, където отслужи молебень и произнесе назидателно слово.

На другия денъ, 7 юний, въ съслужение съ Бургаския Арх. Намѣстникъ протоиерей Димитръ п. Николовъ и хириархатскитъ свещеници, Н. В. Преосвещенство отслужи божествена Литургия и следъ нея — въ градския градина, където е построенъ паметника, извърши освещаване на послѣдния. Паметникътъ бѣ откритъ отъ областния директоръ г. Рашковъ. Негово Високопресвещенство говори за дѣлото и подига на Славъ Мерджановъ.

Председателтъ на Тракийската организация г. Ив. П. Орманджиевъ описа живота и подвизитъ на революционера. Положени бѣха множество вѣнци отъ разни дружества и организации.

Свещ. В. Кчевъ

I. У насъ.

Панихида за Екзархъ Иосифъ I. На 3 юлий т. г. се навършиха точно 21 години отъ смъртта на блаженопочиналия Екзархъ Иосифъ I. По тоя случай на 28 м. м. въ катедралния храмъ „Св. Недѣля“ бѣ отслужена зауколовна Божествена литургия отъ Негово Високопресвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ. Сделъ свършане на службата Негово Високопресвещенство произнесе възхвалено слово за народоползната дейностъ на голъмия покойникъ въ служба на народнитъ идеали.

А по-после бѣ отслужена на гроба на покойния

Екзархъ панихида отъ Тѣхни Високи Преосвещенства Синодалнитъ Митрополити, въ съединение съ Тѣхни Преосвещенства епископитъ св. Бръгалничкия г. Панаретъ, св. Смоленския г. Велюгий, Негово Високопреподобие Архимандритъ Кирилъ, секретаръ на Св. Синодъ, и няколко свещеници и дякони.

На панихидата присъстваха представители на Двореца, официални лица, роднинитъ на покойния Екзархъ и много народъ.

Панихида. Миналата недѣля, на 28 м. м., по случай годишнината отъ смъртта на блаженопочиналитъ митрополити Мелетий Софийския, Климентъ Търновския и Макарий Неврокопския и заслужила децѣ по възраждането Христо Тълчалецовъ, въ Синодалния параклисъ „Св. Царь Борисъ“, следъ Божествената литургия, бѣ отслужена панихида отъ Тѣхни Високи Преосвещенства синодалнитъ митрополити св. Видинския г. Неофитъ, Намѣстникъ Преласетель на Св. Синодъ, св. Сливенския г. Иларионъ и св. Врачанския г. Пансий, въ съединение съ Тѣхни Високи Преподобии Архимандрититъ Кирилъ, секретаръ на Св. Синодъ и Климентъ, началникъ на Культурно-просвѣтното отдѣление.

Благодарность. Негово Високопреосвещенство св. Врачанскитъ митрополитъ г. Пансий сърдечно благодари на всички, които сж го позадравили по случай имения му дѣнь — 2 юлий т. г. и имъ молитвувала здраве и всичко най-добро.

Пристигнали митрополити. Въ столицата пристигнаха по служебна работа Тѣхни Високи Преосвещенства митрополититъ св. Неврокопскитъ г. Борисъ и св. Търновскитъ г. Софроний.

Ржкоположение въ епископски чинъ. Утре, на 5 т. м., въ храма-памятникъ „Св. Александър Невскій“ Тѣхни Високи Преосвещенства Синодалнитъ митрополити ще ржкоположатъ въ епископски чинъ, съ титлата Знеполския, Негово Високопреподобие Архимандритъ Иосифъ, сегашенъ протосингелъ на св. Софийския митрополитъ, който се назначава за викаренъ епископъ на Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ.

Отпътували делегати. На 29 м. м. отпътуваха за Ромжия проф. протопрезвитеръ д-ръ Ст. Цанковъ, проф. Ив. Марковски, проф. Г. Ст. Пашевъ, г. Бор. п. Стоиановъ, г. Илия Цоневски и др., които ще взематъ участие въ конференцията за международно приятелство чрезъ църквитъ, която ще се състои въ гр. Ръмнику-Вълча.

Съборъ на Православнитъ христ. братства. На 4, 5 и 6 октомврий т. г. въ гр. Кюстендилъ ще се състои IX-иятъ Съборъ на Съюза на Православнитъ християнски братства въ България.

Конгресъ на църковнитъ служители. На 5 юлий т. г. ще заседава въ столицата конгресътъ на служителитъ по ведомството на Българската православна църква.

Наградени за отличенъ успѣхъ абитуриенти. Св. Синодъ е одобрилъ решението на учителския съветъ при Софийската духовна семинария, съ което се даватъ парични награди отъ фондъ „Поль Николай“ на следнитъ абитуриенти, показали отличенъ успѣхъ по старитъ езици: Баевъ Господинъ Ялякчиевъ — по църковно-славянския езикъ; Поповъ Маринъ Ивановъ — по гръцки езикъ.

Наградата отъ фондъ „Епископъ Борисъ Стобийски“ за отличенъ успѣхъ по пастырско богословие и благоуравие е дадена на абитуриента Хаджи Ивановъ Иванъ Лазаровъ.

II. Въ чужбина.

По отношенията между англиканската църква и държавата въ Англия ние въ единъ отъ по-раннитъ си броеве бѣхме съобщили, до какви заключения е дошла въ меморандума си архиепископската комисия по тоя въпросъ. Екзекутивниятъ комитетъ на „Liberation Society“ (едно сдружение за новопоставени отношения между църката и държавата) и взела становище къмъ тоя меморандумъ. Тя приетвувала стремитъ за пълна духовна свобода на англиканската църква, но, отъ друга страна, съжалила, че комисията не чувствувала достатъчно като предивство съюза на църката съ държавата. За да има взаимни отношения държавата е така също заинтересована, както и църката. Ограничението на държавния надзоръ въ дѣлата на църката ще доведе до премахване връзката между държавата и църката и ще има за послѣдния, да се премахне и първенствувашето положение, което има църката. Парламентътъ направилъ доста отстъпки вече въ 1919 год. и ограничилъ пр-вото на надзоръ върху единъ минимумъ. Реченото общество вижда въ днешнитъ стремежи на англиканската църква единъ опитъ, да се намалятъ правата на държавата, но при запазване на приемливитъ. Екзекутивниятъ комитетъ на това сдружение се надѣва, че парламентътъ скоро ще пристигли къмъ разучаване тия предложения, като запази и интереситъ на всички, които не принадлежатъ къмъ англиканската държавна църква, както и интереситъ на държавнитъ власти.

Видно е, че това е гласъ на протестантски сърби въ Англия.

А. П. Чеховъ, бележитиятъ руски художественъ писателъ, е твърде четенъ и у насъ, но малцина се спиратъ на него и на неговитъ творения отъ гледището на религията. По поводъ на 30 год. отъ неговата смъртъ **А. Курдюмовъ** е написалъ и издалъ въ Парижъ книгата „Сердце смятенное“. О творчествъ А. П. Чеховъ, въ което изтъква личността, духовнитъ качества и „богоскатеството“ на Чехова. Въ своитъ творения (споредъ изследванито на Курдюмова) Чеховъ не идеализира скитничитъ и престъжничитъ, както върши това Горький, нито разстройва слабитъ души чрезъ химии за свободната любовь и разпътството, както това правятъ Арцебашевъ и Андреевъ. Той не е осинавалъ семейството и общета живота. Основниятъ мотивъ на Чеховъ е неговата безпредѣлна жалостъ за човѣка, за неговата безпомощностъ и страдание. Той скърби и печали за човѣка — за всѣка душа християнска, скърбяща и озлобена (като у Еклизиаста).

Съ особена любовь Чеховъ рисува вѣрващата душа и нейното очакване за утешение отъ Всевимния. Богъ, вѣра, молитва, чисто сърдце — сж характернитъ черти, съ които Чеховъ рисува твърдо вѣрващитъ въ Бога. Тия вѣрващи не страдатъ отъ неизвѣрмата „сѣтовна тѣжа“. Тѣ виждатъ смисълъ въ живота, сжщо и въ кръста си въ живота.

Самъ Чеховъ дали е билъ вѣрующъ? Курдюмовъ не дава направо отговоръ на тоя въпросъ. Но разкривайки Чехова, той ни разкрива и неговото „приближение къмъ Бога“.

Кингата на Курдюмова за Чехова (209 страници) разглежда между другитъ въпроси и следнитъ, споредъ съчинениата на Чехова: Човѣкътъ и неговата слаба. Животъ и смъртъ. Търсене смисъла на живота. Духовната пусота. Вѣрващитъ души. Религиозното възприемане живота и неговитъ страдания. Злото като грѣхъ. Вѣрата. Разрушение на вѣрата. Прегледътъ на рационализма и позитивизма. Вѣрвалъ ли е Чеховъ? Търсе-

нието на правдата и на смисъла на живота у простия народъ.

Починалъ напоследък въ Ню-Йоркъ Михаилъ Пулинъ, професоръ въ колумбийския университетъ, Сев. Америка, събринъ по произходъ, всевъзпитъ *бележитъ естественикъ* (физико-математикъ).

Покониватъ е билъ *облоко-върващъ* християнинъ и съ своята научна работа е билъ горещъ защитникъ на религията.

Въ похвална и благодарна негова паметъ ще приведемъ нѣкои отъ неговитѣ мисли по въпроситѣ за религията и вѣрата.

Той е мислялъ, че научнитѣ открития подкрепятъ и допълнятъ религията, показвайки иманентността на законистъ и редъ, разумъ и целъ въ живота и природата. „Навсѣкъде, лето науката е изучавала вселенната (казва той), навсѣкъде намира прова на единъ принципъ, който довежда въ съгласие всички явления въ свѣта, и този координирантъ ржководенъ принципъ азъ го наричамъ *Божествена интелгенция*. Човѣкъ не може да избѣгне заключението, че отъ всичкитѣ тия явления и въ всичко въ вселенната има едно опредѣлено ржководно начало, което води отъ хаоса къмъ космоса. Ние стоимъ предъ две възможности: или да вѣрваме, че свѣтътъ и величественитѣ закони и редъ въ него сж само резултатъ на слѣпни случаи, или пъкъ резултатъ на една интелгенция (разумъ). И сега, какво ще изберете вие, като разумно същество? Азъ лично вѣрвамъ въ божествена разумъ. Защо? Защото това е по-просто и много по-разумно. То стои въ съгласие и съ цялокупния мой опитъ. Теорията, че разумното битие, каквото сме ние, както и цялѣтъ другъ разумъ развоевъ процесъ въ вселенната, не сж нищо друго освенъ резултатъ на неразумния слѣпъ случай, е вѣтъ отъ моето схващане и разбиране. И азъо трѣбва да приема една такава теория, когато всичко около мене въ природата и въ вселенната, всѣки день, ни показва ржководния разумъ... Има нѣкои въ науката, което до сега е открила, което да бже противно на вѣрата въ Бога. Наистина, ние не можемъ да изведемъ математическо доказателство за съществуването на Бога, въ она смисълъ, въ който можемъ да докажемъ законитѣ, които управляватъ движението на физическитѣ тѣла. Божиео битие е чрезмѣрно сложно за да би могло да се допусне тактъвъ родъ доказателство. Обаче хората отплати вѣка сж усещали, че сж разумъ и че духуть у тѣхъ е дълъ отъ нѣщо висше. И науката не е открила въ вселенната нѣщо по-нече отъ човѣшката душа. Доколькото се е развивала човѣшката душа, онач интуицията за божествения разумъ е ставала все по-силна. И днесъ, въ времето на най-многото научни открития за вселенната, нѣма ни едно научно откритие, което и най-малко да би противоречило на него усещане и вѣрване. . . . Въмсто науката да ни отнема Бога отъ тоя свѣтъ, както сж се сграхували нѣкои, тя ни довежда до все по-близко отношение съ Него“.

За Пулина е сжщо тѣя ясно, че науката подтвърждава учението на религията за голѣмата ценностъ и значение на *човѣшката душа* и подкрѣпи вѣрата въ нейното *бесмъртие*. „Науката ни подкрѣпи (казва той) вѣрата, че нашата душа подиръ нашата физическа смъртъ и тѣлесното разпадане съществува и по-нататкъ... Наистина, че науката нѣма никаква формула, нито математическо доказателство за бесмъртието на душата, но тя ни дава изобилна храна за нашето размилнение и вѣрване. По закона на контингитета и споредъ общото научно разбиране за вселената, за насъ е съвсемъ ясно, че нашата душа живѣе и подиръ тѣлесната смъртъ, че тя остава и се развива и по-нататкъ“.

Говорейки за *отношението между науката*

и вѣрата, той казва, че науката не само не прѣчи на човѣкъ да бже религиозенъ, а напротивъ прави го способенъ да схване високото духовно значение на религията. „Науката (казва той) подкрѣпи и закрепи моата вѣра! Тя ме направя да бжа по-добъръ християнинъ“.

Миръ на духа и вѣчна паметъ на великия ученъ и убеденъ християнинъ — М. Пулина. Царство му небесно.

Д-ръ Ст. Станчевъ.

Църк. н-во при храма „св. Арахангелъ Михаилъ“ въ с. Катунецъ, Ловешка околия.

Обявление № 4. На единадесетиятъ день отъ днесъ ще се произведе търгъ съ явно надаване въ килията при храма въ с. Катунецъ за продажба на тревата въ двѣтъ гробища и църковния дворъ.

с. Катунецъ, 23 юний 1936 г.

Председателъ: свещ. Ис. Теачевъ.

1—195—1

Църковно настоятелство при храма „св. Арахангелъ“ въ гр. Хасково.

Обявление № 28. Църковното настоятелство обявява, че 2-рата енория при храма, състояща се отъ 450 къщи и въ центра на града е вакантна отъ 1 юний т. г.

Желешитѣ да заематъ енорията, да подадатъ заявления си въ 1-месеченъ срокъ и да се явятъ въ църковата на пѣние, проповѣдь и опознаване.

Ще се предпочитатъ кандидатъ съ висше богословско образование.

гр. Хасково, 1 юний 1936 година.

1—194—1

Отъ настоятелството.

Вѣлочерковно църковно настоятелство,

Обявление № 77. Настоятелството на храма „св. Димитрий“ въ с. Бѣла Черкова, околия Търновска, обявява, че втората енория при храма, състояща се отъ около 390 къщи, е вакантна. Кандидатитѣ да е съ висше богословско или съ семинарско образование.

Желешитѣ да заематъ енорията да се явятъ на пѣние, проповѣдь и опознаване; като документитѣ си изпратятъ до св. Търновска митрополия.

с. Бѣла-Черкова, 21 юний 1936 г.

1—196—1

Отъ настоятелството.

Георги Д. Алексиевъ и Синове камбанолъри

ул. „Бабина-Полева“ 20 — София (9)

винаги въ голѣмъ наборъ камбани, свѣщеници търнокъ-ствени доставятъ по конкурсъ, преливатъ слухани въ фабриката си или на самоо мѣсто. Искайте офертъ.

1—190—2

Камбани

църковни и училищни

изработвамъ нови и преливамъ слухани на самоо мѣсто или въ София. Само за труда ми се плаща 7 лева на нгр.

Димитъръ М. Алексиевъ,

техникъ-камбанолъри

ул. „Татарлий“ № 65 — София.

2—181—2

Ракитско църковно настоятелство, Луковитска околия.

Обявление № 29. На 11-ни день отъ публикуването на настоящето въ „Църковенъ вестникъ“ ще се произведе търгъ въ общината за отдаване подъ наемъ църковнитѣ ниви отъ 30 декари за 3 години.

с. Ракитя, 29 юний 1936 год.

Председателъ на църк. настоятелство,

Свещеникъ: Борисъ Ил. Поповъ.

Печатница С. М. Стайковъ — София

Редкторъ: Проф. Д. В. Дулгеровъ.